

مَذْكُورَةُ اِمَامِ اَحْمَد رِضَا خَانَ الرَّحْمَنِ عَلَيْهِ رَحْمَةُ

İmam Ahmed Rıza'nın Kısa رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ Biyografisi (Turkish)

Tercüme Yapan:
Meclis-e Taracim (Davet-e İslami)

Seyh-i Tarikat, Emir-i Ehli Sünnet,
Davet-i İslami'nin Kurucusu, Hazreti Allame Mevlana Ebu Bilal

MUHAMMED ILYAS

Attar Kadiri Razavi كَاتِبُ رِزْوَانِهِ

تذکرہ امام احمد رضا

Tazkirah Imam Ahmad Raza Khan

İmam Ahmed Rıza'nın Kısa Biyografisi

Bu kitapçık Tarikat Şeyhi ve Davet-i İslami'nin kurucusu Hazret-i Allame Muhammed İlyas Attar Kadiri Razavi دَامَتْ بَرَكَاتُهُمُ الْعَالِيَهُ tarafından Urduca yazılmıştır. İş bu kitapçığı Meclis'in (Davet-i İslami'nin) tercümanı tarafından Türkçeye tercüme edilmiştir. Şayet tercümede bir hata bulunursa Meclis'in (Davet-i İslami'nin) tercümanı ile irtibata geçmenizi rica ederiz ve siz de bunun karşılığında sevap kazanırsınız.

Translation Majlis (Dawat-e-Islami)

Aalami Madani Markaz, Faizan-e-Madinah Mahallah Saudagran,
Purani Sabzi Mandi, Bab-ul-Madinah, Karachi, Pakistan

UNA: ☎ +92-21-111-25-26-92 – Ext. 7213

Email: ✉ translation@dawateislami.net

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ
أَمَّا بَعْدُ فَأَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Kitap Okuma Duası

Dini bir kitabı veya dersi okumadan önce aşağıdaki duayı okuyunuz. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ**, okuduğunuz her şey aklınızda kalacaktır. Dua şöyledir:

اللَّهُمَّ افْتَحْ عَلَيْنَا حِكْمَتَكَ وَانْشُرْ
عَلَيْنَا رَحْمَتَكَ يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ

Tercüme

Ey Allah'ım **عَزَّوَجَلَّ** bizlere ilim ve hikmetin kapılarını aç ve üzerimize rahmetini indir. Ey Azametli ve Bağışlayıcı olan!

(Mustaraf c 1 s.6.Darülfikir Beirut)

Not: Başlangıçta ve sonunda bir kez Salât-u Selam okuyunuz.

İÇİNDEKİLER

Kitap Okuma Duası	ii
İlk Risalem	iv

İmam Ahmed Rıza Han'ın Kısa Biyografisi 1

Salavat Getirmenin Fazileti	1
Dünyaya Teşrifleri.....	1
Doğduğu Yıl	2
Harika Çocukluk Dönemi.....	3
Çocukluğuna Dair Hayret Verici Bir Anı	4
İlk Fetvası.....	5
Matematik Bilgisi	6
Muhteşem Hafızası	8
Bir Ayda Kur'an'ı Hıfz etmesi	9
Peygamber ﷺ Sevgisi.....	10
Dalkavukluktan Kaçınması.....	11
Mustafa ﷺ in Hayaliyle Müşerref Olması	12
Kişilik Özellikleri.....	14
Mahfildeki Oturma Adabı.....	16
Uyku Adabı	17
Trenin Hareket Etmemesi.....	17
Eserleri	19
Kur'an-ı Kerim Tercümesi.....	20
Vefatı.....	21
Peygamberin Huzuruna Çıkması.....	22

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِ الْمُرْسَلِيْنَ
اَمَّا بَعْدُ فَاَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطٰنِ الرَّجِيْمِ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ط

İlk Risalem

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ عَزَّوَجَلَّ çocukluğumdan beri İmam Ahmed Rıza Han
عَلَيْهِ رَحْمَةُ الرَّحْمٰن'a karşı derin bir sevgi beslerim. “İmam Ahmed
Rıza'nın kısa biyografisi” hicri 1393 yılının mübarek Sefer
ayının 25'inde (31.Mart 1973) tarihinde Ahmed Raza Han'ın
hatırasına binaen kaleme aldığım ilk risalemimdir. اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ عَزَّوَجَلَّ bu
risale zaman zaman küçük değişikliklerle çok defa da yayınlandı.
Önceki baskılarda Ravza-i Resul صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم i yad eden bir
imza yoktu. İmzayı atmayı sonradan akıl ettik ve en son sayfaya
eski tarihli imzayı attık. Allah عَزَّوَجَلَّ gayretlerimizi boşa çıkar
masın ve bu kısacık risalenin sevabını Peygamber dostlarına
ihsan etsin. Allah Tebârek ve Teâlâ bu kıymetli hocamızın
hatırına bana ve bu risaleyi okuyanlara mağfiret etsin.

اٰمِيْنَ بِجَاهِ النَّبِيِّ الْاَمِيْن صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم

Medine'nin hizmetkarı, Muhammed İlyas Attar Kadiri
25 Muharrem 1433, (21 Aralık 2011)

صَلُّوْا عَلٰى الْحَبِيْب صَلَّی اللّٰهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّد

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ
أَمَّا بَعْدُ فَأَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

İmam Ahmed Rıza Han'ın Kısa Biyografisi

Şeytan milyon kere desise ve hile ile sizlere engel olmaya çalışsa da sevap niyetine dünya ve ahiretinizin iyiliği için bu risaleyi sonuna kadar okuyunuz.

Salavat Getirmenin Fazileti

Alemlere rahmet, Nurlu Efendimiz ﷺ şöyle buyurdu: “Bana salavat getirene ben de şefaatt ederim”.

(el Kavlü'l-Bedi')

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

Dünyaya Teşrifleri

Pek kıymetli hocam, ehlisünnet alimi, velinimet, Peygamber dostu, din müceddidi, bidat mücadelecisi, pir-i tarikat, hayr ve bereket timsali Allame Mevlana el-Hac Hafız Şah İmam

Ahmed Rıza Han عَلَيْهِ رَحْمَةُ الرَّحْمَنِ Hindistan'ın Bareilly şehrinin Jasoli mahallesinde 1272 hicri yılının Muharrem ayının 10'uncu gününde Cumartesi günü öğle vakti (Miladi 14 Haziran 1856'da) dünyaya teşrif etti. Doğduğu yıl ıtıbarıyla adı el-Muhtar kondu. *(Hayat-ı A'la Hazret, Mektebutül Medine, Babül Medine, Karaçi)*

Doğduğu Yıl

Değerli hocam رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ in doğduğu yıl Kur'an-ı Kerim'in 28. Cüzündeki Mücadele Suresinin 22. ayetinden yola çıkılarak yapılan ebcele hesabıyla tesbit edilebilmiştir. Yapılan hesaplamalarla onun doğum günü hicri 1272'ye denk gelmektedir. Ayrıca Davet-i İslami'nin basımevi Mektebetül Medine tarafından basılan “Malfuzat-ı A'la Hazret” adlı eserinde doğduğu tarihe değinilmiştir. Bu kitapta kıymetli hocamız رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ; “بِحَمْدِ اللهِ تَعَالَى” doğum tarihimin ebced değeri Mücadele Suresinin 22. ayetinde geçen:

أُولَئِكَ كَتَبَ فِي قُلُوبِهِمُ الْإِيمَانَ وَأَيَّدَهُم بِرُوحٍ مِّنْهُ

(İşte Allah onların kalplerine imanı yazmış ve onları kendi katından bir ruh ile desteklemiştir) kısmına işaret ediyor” ifadesini kullanmıştır.

Zat-ı muhteremlerin adı Muhammed'tir. Dedesi ise ona Ahmed Rıza isimlerini de vermiştir. Kendilerine bu isimle hitap edilmiştir.

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

Harika Çocukluk Dönemi

Genellikle her dönemde ve hatta günümüzde yedi sekiz yaşlarındaki çocuklarda, hiç birşeyden memnun olmama, söz dinlememe gibi durumlar görülebilmektedir. Ancak Zat-ı muhteremlerin رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ çocukluğu ayrı bir öneme haizdir. Küçücük yaşta öyle kuvvetli bir hafızaya sahipti ki daha dört buçuk yaşındayken Kur'an-ı Kerim'i mükemmell derecede okuyabiliyordu. Altı yaşına bastığında mübarek Rebiyyülevvel ayında Peygamber Efendimiz صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ in Kutlu Doğum programında kürsüye çıkıp büyük bir kalabalık önünde çok etkili bir hitapta bulunmuş, ilim çevreleri ve ileri gelen şahsiyetler nezdinde büyük bir taktir toplamıştı. Aynı yaşta ilim merkezi ve aynı zamanda Gavs-ı Azam رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ in şehri olan Bağdat'a ilgi duymuş, ve hürmetsizlik olmasın diye ayaklarını bu mübarek beldeye karşı hiç uzatmamıştır. Namazlarını büyük bir huşu içinde kılmıştır.

Öyle ki beş vakit namazlarını hiç aksatmadan mescitte cemaatle eda etmiştir. Kadınlarla karşılaştığında saygısından hemen başını öne eğip bakışlarını yere çevirirdi. Bu şekilde

Sünnet-i seniyyeye ne kadar bağlı olduğunu ve hayatında ne kadar sünnete uygun davrandığını gösterir ve adeta Nurlu Efendimiz ﷺ e selam edercesine başı öne eğilirdi.

Mutevazi gözlerinin edep ve hayasanda salavat vardır.

Ferasetine yüzbinlerce selam olsun.

(Hadaik-i Bahşiş)

Zat-ı muhterem رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ çocukluğunda bile o kadar takvalıydı ki yürüdüğünde ayak seslerini işitmek mümkün olmazdı. Daha altı yaşındayken Ramazan oruçlarını tutmaya başlamıştı. *(Fetavayi Rızviye, önsöz)*

Çocukluğuna Dair Hayret Verici Bir Anı

Seyyid Eyüb Ali Şah رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ şöyle der: “Çocukluğunda zatı muhteremleri رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ e Kur'an-ı Kerim öğretmek için evlerine bir hoca gelirdi. Bir gün hoca efendi bir ayeti kerimeyi defalarca kendisine anlatmıştı. Fakat onun mübarek dilinden ayeti kerimedeki bir kelime hoca efendinin anlattığı şekilde çıkmıyordu. Hoca efendi, kelimeyi “üstün” harekesiyle okurken zat-ı alileri “esre” ile okuyordu. Efendimiz رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ in dedesi Mevlana Raza Ali Han رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ bu durumu görünce torununu yani efendimizi رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ yanına çağırmış ve kelimeyi Kur'an-ı Kerim'den kontrol etmişti. Sonuçta da hocanın kelimeyi yanlışlıkla “esre” yerine “üstün” harekesiyle yazmış olduğunu görmüştü. Yani torunu olan Efendimiz رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ in dilinden

çıkan hareke doğrudu. Dedesi ona hoca efendinin öğrettiği şekilde neden okumadığını sorunca da: “Ben hocanın gösterdiği şekilde okumaya çalışıyordum. Ancak dilime söz geçiremiyordum” diye cevap vermişti.

Pek kıymetli zat-ı mehteremleri رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ bizzat şöyle derdi: “İlk seviye kitabını bana okutan hocam, dersi anlattığında bir iki defa göz gezdirdikten sonra o kitabı kapatırdım. Beni dinlediğinde de dersi harfi harfine anlatırdım. Bu duruma her gün şahit olunca hayret ederdi. Bir defasında bana: “Evlat! Söyle misin bana? Sen insan mısın yoksa cin mi? Sana ders öğretirken çok zaman harcıyorum. Fakat sen dersi anlatırken bu kadar zaman harcamıyorsun. Bunu nasıl başarıyorsun?” diye sorduğunda: “Allah’a şükür insanım. Dersi kolay anlamam ise Allah عَزَّوَجَلَّ nin fazlu keremi sayesinde” diye cevap vermişim. (Hayat-ı A’la Hazret) Allah عَزَّوَجَلَّ nin rahmeti onun üzerine olsun. Onun hatırına bizlere de mağfiret etsin.

أَمِينَ بِجَاهِ النَّبِيِّ الْأَمِينِ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

İlk Fetvası

Muhterem Hocam رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ 13’üncü yaşının onuncu ayının 4’üncü gününe bastığında, öğrenmesi gereken dini ilimlerin hepsini şan ve şeref sahibi hitabeti pek tesirli olan babası

Mevlana Naki Ali Han رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ dan tahsil ederek tamamladı. İşte o gün zatı alileri رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ kendisine sorulan bir soruya cevap verirken ilk fetvasını da icra etmiş oldu. Verdiği fetvanın doğru olduğu yönünde kanaat belirten babası, onun fetva verme kabiliyetine eriştiğini görerek onu fetva vermeye yetkili kıldı. Böylece vefatına kadar da fetva verdi.

(Hayat-ı A'la Hazret S.289)

Allah عَزَّوَجَلَّ nin rahmeti onun üzerine olsun. Onun hatırına bizlere de mağfiret etsin.

أَمِينَ بِجَاهِ النَّبِيِّ الْأَمِينِ صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

Matematik Bilgisi

Allah Teala Saygıdeğer Hocamız رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ e hayal edilemeyecek kadar çok, hazine değerinde ilim öğrenmeyi ihsan etmiştir. Kendileri رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ takriben 50 civarında ilmi alanda eserler vermiştir. Her türlü ilmi bilgiye vakıftı. Zamanı tayin etmede oldukça isabetliydi. Güneşe bakarak gündüzün, yıldızlara bakarak da gecenin vaktini saat olarak doğru tahmin edebilirdi. Hatta saati dakikası dakikasına bildiği olurdu. Matematik alanında son derece yetenekliydi. Bir keresinde yurtdışında birçok başarılı çalışmaya imza atmış ve çok sayıda

madalya vesaire ödülleri almış Ali Garh Üniversitesi Rektör Yardımcısı Dr. Ziyaeddin, matematik ile ilgili bir konuyu danışmak için Muhterem Hocamız رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ in yanına gelmişti. Hocamız رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ bu profesöre problemi anlatmasını istemişti de profesör konuyu anlatmanın öyle kolay bir mesele olmadığını söylemişti.

Hocamız رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ ısrarla profesörden konuyla ilgili birazcık da olsa bahsetmesini istemişti. Profesör sorusunu arz edince hocamız رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ anında tatmin edici bir cevap vermişti. Profesör de bunun üzerine büyük bir şaşkınlıkla: “Bu konuyu aydınlığa kavuşturmak için Almanya’ya gidecektim. Neyse ki, Din Alimlerinden Sayın Hocamız Süleyman Eşref Bey, bana tavsiye etti de buraya geldim. Anlaşılan sizler de bu konuda araştırmalar yapıyorsunuz” deyip tatmin ve mutlu olmuş şekilde ayrılmıştı. Bu profesör, Hocamız رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ ten o kadar etkilenmişti ki sakal bırakıp ibadete ve oruca bile başlamıştı.

(Hayat-ı A’la Hazret S. 223, 229)

Allah عَزَّوَجَلَّ nin rahmeti onun üzerine olsun. Onun hatırına bizlere de mağfiret etsin.

أَمِينَ بِجَاهِ النَّبِيِّ الْأَمِينِ صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

Hocamız رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ ayrıca teksir, heyet (astronomi) ve cefr gibi ilimlere de yeterince vakıftı.

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

Muhteşem Hafızası

Ebu Hamid, Seyyid Muhammed Kachochhwi رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ der ki: “Bareilly’de yaşayıp, fetva kurulu Darül İftâ’da çalıştığım günlerde öyle sorular gelirdi ki kıymetli hocamızın anında verdiği cevaplara insanlar hayran kalırdı. Verdiği muhteşem cevaplar da daha önce hiç gündeme gelmemiş konularla ilgili olan hazır cevaplardı. Örneğin bazen fıkhi bir konuda soru geldiğinde fetva kurulundaki görevli uzmanlar o soruyu okuduklarında sanki yeni bir konu ile karşılaştıklarını düşünürlerdi. Usule göre bu tür sorular fetva kuruluna arz edilirdi ve kurul ortak bir görüş belirtirdi.

Hoca Efendimiz رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ in de hazır bulunduğu kurula gelen güncel konularla ilgili müşkil sorular karşısında konunun çözümünde nasıl bir yol izleneceği görüşülürdü. Hocamız zat-ı alileri رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ güncel olduğu söylenen bu konuların aslında önceden açıklığa kavuşturulmuş olduğunu belirterek: “İbn Hümam, Fethul Kadir adlı eserinin falanca sayfasında, İbn Abidin de Reddül Muhtar’ının filanca cildinin filanca sayfasında bu konuya değinmiştir. Fetâvâ-i Hindiyye’de, Fetava-i Hayriyye’de konu hakkında şöyle şöyle beyan edilmiştir” şeklinde yol

gösterirdi. Sonra onun referans gösterdiği eserlere baktığımızda, dediklerinin aynısını, işaret ettiği sayfalarda ve hatta satırlarda noktasına, virgülüne kadar görürdük. Onun bu geniş ilmi, her zaman alimleri hayrete düşürürdü. (*Hayat-ı A'la Hazret 1. Cilt S. 210*)

Allah ﷺ nin rahmeti onun üzerine olsun. Onun hatırına bizlere de mağfiret etsin.

أَمِينَ بِجَاهِ النَّبِيِّ الْأَمِينِ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

İlim deryasını nasıl da akıtıyor

Hak yolun alimleri bugün bile hayran kalıyor

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

Bir Ayda Kur'an'ı Hıfzetmesi

Seyyid Eyüb Ali Han رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ ın anlattığına göre, bir gün muhterem hocamız رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ şöyle dedi: “Bazı kimseler bilmeden adımın önüne hafız ünvanını ekliyorlar. Halbuki ben bu lakaba layık değilim”. Seyyid Eyüb Ali Han رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ der ki: “Efendimiz رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ işte o günden itibaren çoğunlukla yatsı namazı öncesi abdest aldıktan sonra cemaat bir araya gelene kadar geçen süreçte Kur'an'ı ezberliyordu. Böylece günde bir cüz ezberleyerek 30 günde 30 cüzü hıfzetmişti”.

Bir keresinde şöyle demişti: “Bazı kimseler ismimin önüne hafız unvanını ekledikleri için onları haksız çıkartmamak adına Kur'an'ı hıfzettim”. (Hayat-ı A'la Hazret S. 208)

Allah ﷻ nin rahmeti onun üzerine olsun. Onun hatırına bizlere de mağfiret etsin.

أَمِينَ بِجَاهِ النَّبِيِّ الْأَمِينِ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

Peygamber ﷺ Sevgisi

Kıymetli hocam رحمه الله تعالى عليه Peygamber Efendimiz ﷺ i öyle severdi ve örnek alırdı ki Muhammed Mustafa ﷺ için kaleme aldığı naatiye divanı olan “Hadaik-i Bahşış” adlı eseri bunun göstergesidir. Hocamız رحمه الله تعالى عليه in dilinden ve gönlünün derinliklerinden dökülen her mısra, alemlere rahmet olarak gönderilen Peygamberimiz ﷺ e olan sınırsız bağlılığına ve sevgisine şahadet etmektedir. Hocamız رحمه الله تعالى عليه Peygamber Efendimiz ﷺ in sünnetine ittiba ve itaat etmeyi samimi şekilde kendine şiar edindiği için dünyevi bir menfaat uğruna asla kimseye kasideler düzmemiştir. Kullukta ulaştığı noktayı şu şiirinde de görmek mümkündür.

Onu tanıdım, Ona ulaşmak, teslim olmaktı tek gayem

Allah'a hamd olsun ahirete Müslüman gittim

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

Dalkavukluktan Kaçınması

Bir keresinde, Hindistan'ın Uttar Pradesh şehrinde Bahreich bölgesinde bulunan bir şehir olan Nanpara'da ileri gelenlerden (Nevab) birini methetmek ve övgüler düzmek için şairler kasideler yazmışlardı. Bazı çevreler Hocamız رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ ten de bu nevabı metheden bir kaside yazmasını rica etmişlerdi. Pek Kıymetli Hocamız رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ bu istek karşısında bir naat-ı şerif kaleme almıştı. Naatın matla' beyti¹ şöyledir:

Mükemmel güzelliğinde kusurun şüphesi dahi yok

Bu gül dikensiz, bu kandil dumansızdır

Matla' beytinin açıklaması şudur: Peygamber Efendimiz, Rabbi zülcelalin mahbubu صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ kemale ermiş, mükemmel bir güzelliğe ve olgunluğa sahipti. Yani o her bakımdan kusursuzdu. Onun güzelliği ve olgunluğunda hiçbir kusur yoktu. Olması da tasavvur edilemezdi. Her gülün dalında mutlaka diken vardır. Her güzellikte az çok kusur bulunur ama

¹ Gazel ya da kasidenin giriş bölümündeki kafiyeli iki mısraya (beyte) matla' denir.

Amine'nin bu güzel kokulu gülü ﷺ öyle kusursuzdur ki onda hiçbir diken bulunmaz. Aynı şekilde her ışığın da bir kusuru vardır. O da duman bırakmasıdır. Peygamber halkasının yaydığı nurun ise dumanı yoktur. Yani her türlü kusurdan uzaktır.

Şiirin makta' beytinde² kapanışı Nanpara kelimesi ile yaparak çok ince bir mesaj vermesi ise dikkate değerdir:

Servet düşkünlerini methedip belaya bulaşma Ey Rıza!
Resulün hizmetindesin, pare-i nan (ekmek) derdinde değil

Makta' beytinin açıklaması ise şöyledir: “Servet ve iktidar düşkünlerini neden methedeyim ki? Ben Şefkatli Efendimiz, ﷺ in kapısında bir hizmetkarım. Benim dinim “pare-i nan” yani ekmek derdine düşmek değil ki servet düşkünlere neden yağcılık yapayım.

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

Mustafa ﷺ in Hayaliyle Müşerref Olması

Değerli Hocam رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ ikinci kez Hacca gittiğinde Medine-i Münevvere'de Merhamet Peygamberi ﷺ i ziyaret etmeyi arzuladı. Ravza-i Muhahhara'nın önünde uzun süre

² Şair'in mahlasının (takma ad) geçtiği gazel ya da kasidenin son beytine yani iki mısra'ına makta' denir.

salat u selam getirdi. Fakat ilk gece rüyasına Nebi Efendimiz ﷺ hayaliyle onu şereflendirmedi. Buna binaen hocamız, gazel tarzında o meşhur naatiyesini yazdı. Gazelin matla'ında Efendimizin hayalini görme şerefine nail olmayı ümit ederek şöyle dedi:

*Uyuyan lale bahçesine teşrif ediyor
Ey bahar, uyan! Senin günün geliyor*

Şiirin açıklaması: Ey bahar! Uyan. Baharların baharı sana geliyor. Bak! Medine'nin gülü ﷺ lale bahçesine teşrif etmek üzeredir. Zat-ı muhterem hocamız, gazelin makta' bölümünde Peygamberin makamında kendi acizliğini ve tevazusunu ise şöyle dile getirmiştir.

*Senin sözünün ne kıymeti var ki Ey Rıza!
Şeyda (delidivane) olmuş, gezer durursun*

(Hocamız رحمه الله تعالى عليه ikinci mısradaki acizliğini anlatmak için “köpek” kelimesini kullanmıştır. Fakat saygıdan dolayı burada “şeyda (delidivane)” kelimesini kullanmayı tercih etmiştir.

Şiirin açıklaması şöyledir: Bu makta' beytinde Peygamber aşığı kıymetli hocamız, tevazusundan dolayı: “Ey Ahmed Rıza! Sen nesin ki? ve Senin hakikatin ne? Senin gibi binlerce Medine köpeği sokaklarda başıboş gezinip duruyor!” ifadelerini kullanmıştır.

Bu gazeli terennüm ettikten sonra Sevgili Nebi'yi tefekkür edip derin bir hayale dalmış dururken bir anda irkilerek kendine geldi ve uyanık haldeyken kalp gözüyle sevgili Efendimiz ﷺ in hayaliyle müşerref oldu. (Hayat-ı A'la Hazret S. 92)

Allah ﷻ nin rahmeti onun üzerine olsun. Onun hatırına bizlere de mağfiret etsin.

أَمِينَ بِجَاهِ النَّبِيِّ الْأَمِينِ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

سُبْحَانَ اللَّهِ وَبِحَمْدِهِ o gözleri verene kurban olalım ki o bahşettiği gözler uyanık haldeyken Peygamber Efendimiz ﷺ in hayalini tasavvur etme şerefine nail oldu. Bu şerefe neden nail olmasın ki zira hocamız رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ in kalbi Resul aşkıyla doluydu ve kendileri رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ fenafirresul makamına erişmişti. Yani Peygamber ﷺ in muhabbet deryasına gark olmuştu. İşte yukarıdaki naat-ı şerif onun bu durumuna tanıklık etmektedir.

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

Kişilik Özellikleri

Değerli hocam رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ der ki: “Eğer benim kalbim yarılp da bakılırsa bir tarafında ﴿لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ﴾ diğer tarafında da ﴿مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ﴾ yazdığı görülür”. (Savanih İmam Ahmed Rıza)

Ehlisünnet alimlerinden Hocamızın evladı Hindistan'ın Sayılı Müftülerinden Mevlana Mustafa Rıza Han عَلَيْهِ رَحْمَةُ الْحَقَّانِ “Saman-i Bahşiş” adlı eserinde şöyle der:

*Eğer kalbim ikiye ayrılırsa görülecektir ki;
Bir tarafında Allah, diğerinde ise Muhammed*

İzzet ve ikram sahibi zevatın nazarında Hocamız رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ gerçekten de fenafirresul makamındaydı. Genellikle Mustafa صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ den ayrı kalmanın kederiyle hemhal olurdu. Bazı çevrelerin gaflet içinde sarf ettikleri küstah ifadeleri okudukça gözlerinden yaşlar boşanırdı ve Sevgili Muhammed Mustafa صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ i müdafaa etmek ve ona karşı kullanılan küstahça ifadelere mani olmak uğruna tepkileri kendi üzerine çekmek için bu çevrelere sert bir üslupla karşı çıkardı. Hocamız Ahmed Rıza Han رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ Allah Teâlâ'nın kendisine, Resulullah صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ in şanını müdafaa etmesi için bir kalkan görevi vermesinden dolayı şükrederdi.

O bu görevi icra ederken izlediği yolu şöyle anlatırdı; “Hakaretamız söz sarf edenlere anladıkları dilden anında cevap vermek suretiyle tepki gösteriyorum. Bu şekilde onlar benim hakkımda konuşarak meşgul oluyorlar ve iki cihan Efendimiz صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ in şan ve şerefine laf etmeye vakit bulamıyorlar”. Hadaik-i Bahşiş adlı eserde şöyle denir:

*Senin şanına bu can feda olsun,
Sadece can değil iki cihan feda olsun*

*Bu can, iki cihanı da umursamaz
Milyonlarca cihan da olsa arzulamaz*

Fakirleri asla eli boş geri çevirmezdi. Her daim fakirlere yardım eli uzatırdı. Ömrünün son demlerinde akrabalarına fakir fukarayı özellikle gözetmelerini, onlara evlerini açmalarını, yemekler pişirip ikram etmelerini ve hiçbir garibanı terslememelerini vasiyet etmişti.

Ahmed Rıza Han Hocamız رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ genellikle eser telif etmekle meşgul olurdu. Beş vakit namazını mescitte cemaatle eda ederdi. Yemeği de çok az yerd.

Mahfildeki Oturma Adabı

Efendimiz Ahmed Rıza Han رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ caminin mahfilinde mevlid-i şerif okuyup zikirle iştilal olurken salâtu selam getirmek için ayağa kalkardı. Geri kalan zamanlarda ise başından sonuna kadar edepli şekilde iki dizinin üzerinde otururdu. Bu şekilde vaaz eder, dört-beş saat dizlerinin üzerinde minberde otururdu. (Aynen S. 119, Hayat-ı A'la Hazret C.1, S. 98). Keşke bizler de hocamızın izinden gidenler olarak Kur'an tilaveti yaparken ya da dinlerken hatta cemaat halinde naat okurken, vaaz dinlerken, sohbetlerde bulunurken, derst vesaire gibi manevi

ortamlarda yerimizi aldığımızda edepli şekilde böyle dizlerimiz üzerinde oturmayı alışkanlık haline getirebilsek.

Uyku Adabı

Efendimiz uyuyacağı zaman eli Allah lafzı şeklini alsın diye şahadet (işaret) parmağının üzerine başparmağını koyardı. Bacaklarını uzatarak asla uyumazdı. Sağ tarafına yatar, iki elini bir araya getirir ve başının altına koyar, mübarek bacaklarını da vücuduna doğru hafifçe çekerdi. Bu şekilde vücudu مُحَمَّد (Muhammed) lafzının şeklini alırdı. (*Hayat-ı A'la Hazret*). İşte Allah صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ nin rızasına talip, Resul-i Pak in gerçek dostlarının uyku adabı bu şekildeydi.

Allah lafzı elinde, Nebi'nin Sünneti özünde

İki isim yazılarak, kulluk mührü vurulmuş

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

Trenin Hareket Etmemesi

Seyyid Eyüb Ali Şah رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ şöyle aktarır: “Pek Kıymetli Hocam Ahmed Rıza Han رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ bir keresinde Pilibhit şehrinde Bareilly'ye doğru trenle yolculuk ediyordu. Tren, güzergah üzerinde Nawab Ganj istasyonuna ulaştığında sırf iki dakika için orada durdu. O esnada Akşam namazı vakti girdi.

Hocamız رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ tren durur durmaz kamet getirerek vagonun içinde namaza niyetlendi. Arkasında beş kadar kişi daha vardı. İçlerinde ben de vardım. Tam cemaat olacağımız sırada platformda, eline yeşil bir flama almış sallayan gayri müslim bir personel gözüme ilişti. Pencereden dışarıya uzanıp baktığımda trenimizin önünün hareket için açık olduğunu gördüm. Fakat tren adeta çakılıp kalmıştı.

Hareket edemiyordu. Hocamız gayet kendinden emin bir şekilde hiçbir sıkıntı çekmeden huşu içinde üç rekat farz namazını kıldırdı ve tam sağ tarafına selam verdiği anda tren hareket etmeye başladı. Arkasında namazlarını eda edenler gayri ihtiyari şekilde suphanallah, suphanallah, suphanallah demeye başladılar. Bu kerametle ilgili dikkate değer bir şey vardı.

Eğer cemaat trenden istasyona inip platformda namaza durmuş olsaydı görevlinin bu kalabalığı görüp de treni durdurmuş olabileceğini söyleyebilirdik. Ama öyle olmadı. Cemaat namazı trenin içinde eda etmişti. Bu kadar kısa bir süre içinde görevlinin Allah عَزَّوَجَلَّ nin bu sevgili kulunun tren içinde namazını eda edeceğinden haberinin olması mümkün değildi. (Hayat-ı A'la Hazret C. 3, S. 189, 190)

Allah عَزَّوَجَلَّ nin rahmeti onun üzerine olsun. Onun hatırına bizlere de mağfiret etsin.

أَمِينَ بِجَاهِ النَّبِيِّ الْأَمِينِ صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

Kulluğa tabi olana, mahlukat da tabi olur

Kulluğu terk eden, rahmetten de uzak olur

(Hedaik-i Bahşiş Şerif)

Şiirin açıklaması şöyledir: “Her kim ki Medine’nin gülü Efendimiz ﷺ e tabi olur da itaat ederse Allah’ın yarattığı mahlukat da ona itaat eder. Her kim de Nurlu Efendimiz ﷺ in yolunu terk ederse bağışlayıcı olan Allah ﷻ katında rahmetten nasipsiz kalır”.

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

Eserleri

Ahmed Rıza Han Hoca Efendimiz رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْه muhtelif isimlerle yaklaşık bin kadar eser kaleme almıştır. Hicri 1286 dan 1340 yılına kadar da milyonlarca fetva vermiştir. Fakat ne yazık ki bu fetvaların hepsi günümüze kadar ulaşmış değildir. Nakledilenler ise “el-Ataya en-Nebeviyye fi’l-Fetava er-Razaviyye” adıyla neşredilmiştir. Fetavayı Rızviye (Muharrece) adlı eser 30 cilt olup, 21656 sayfadan ibarettir. Soruların ve cevapların sayısı 6847’dir. 206 risale mevcuttur.

(Fetavayı Rızviye, Raza Vakfı, Merkezül Evliya, Lahor)

Kur’an, Hadis, fıkıh, mantık ve kelam gibi ilimlerde geniş bilgiye sahip olan Hocamız رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْه fetvalarını verirken bu

ilimlerden de faydalanmıştır. Zat-ı muhterem رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ in verdiği her fetva adeta bir okyanus gibi delillerle doludur. Kaleme aldığı risalelerden 7 tanesinin isimleri şöyledir:

1. ﴿سُبْحَنَ السُّبُّوحِ عَنْ عَيْبِ كِذْبٍ مَقْبُوحٍ﴾ Bu risale, Hak olan Allah'ın dinine, yalan isnat etmeye çalışanlara bir reddiyedir. Bu çalışma iftira sahiplerinin seslerini kesmiş kalemlerini kırmıştır.
- (2). ﴿تَجَلَّى الْيَقِينِ﴾ (3). ﴿الْأَمْنُ وَالْعُلَى﴾ (4). ﴿مَقَامُ الْحَدِيدِ﴾ (5). ﴿حَيَاثُ الْمَوَاتِ﴾ (6). ﴿سَلُّ السُّيُوفِ الْهِنْدِيَّةِ﴾ (7). ﴿الْكُوكِبَةُ الشَّهَائِيَّةِ﴾

Kalemi eline aldığında;

İlim çeşmesi akıp deryaya dönüştü Ey Rıza!

(Vesail-ı Bhış S. 536)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

Kur'an-ı Kerim Tercümesi

Pek Kıymetli Hocam رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ in Urduca Kur'an-ı Kerim tercümesi, benzerlerine kıyasla en üstünü olma özelliği taşımaktadır. Tercüme eserinin adı "Kenzül İman"dır. Onun bu eserine, kendisinden sonra yerini bıraktığı Mevlana Seyid Muhammed Naimuddin Muradabadi رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ "Hazainül

İrfan”, Müfessir Ahmed Yar Han رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ da “Nurul İrfan” adıyla haşiye kaleme almışlardır.

Vefatı

Zat-I Muhterem Hocamız Ahmed Rıza Han رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى عَلَيْهِ tam 4 ay 22 gün öncesinden, vefat edeceği tarihle ilgili doğru bir tahminde bulunmuştur. Vefat edeceği tarihe dair tahmini bilgiyi, İnsan Suresinin 15. ayetinden esinlenerek vermiştir. Bu ayetin ebced hesabına göre değeri 1340’a tekabül etmektedir.

Ayeti Kerime ve mealı şöyledir:

وَيُطَافُ عَلَيْهِمْ بِأَنْيَةٍ مِنْ فِضَّةٍ وَأَكْوَابٍ

“Ve gümüşten kaplar ve billur kadehler ile onların etrafından dolaşılır.” (Savanih İmam Ahmed Rıza S. 387)

Hicri 1340 yılının Seferul Muzaffer ayının 25’inde mübarek Cuma günü (Miladi 28 Ekim 1921’de) Hindistan saatiyle 2:38’de Pakistan saatiyle 2:08’de tam da Cuma ezanı okunduğu vakitte Zat-ı Muhterem, Ehlisünnet Alimi, Velinimet ve Bereket, Peygamber Dostu, Din Müceddidi, Sünnet Müdafisi, Bidat Mücadelecisi, Fıkıh Alimi Ve Tarikat Şeyhi Allame Mevlana el-Hac, Hafız Şah İmam Ahmed Rıza عَلَيْهِ رَحْمَةُ اللهِ تَعَالَى bu dünyadan ayrıldı. ﴿إِنَّا لِلّٰهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ﴾ Kabri, Bareilly ehrinde bulunmaktadır ve bugün bile ziyaretçilerle dolup taşmaktadır.

Allah ﷺ nin rahmeti onun üzerine olsun. Onun hatırına bizlere de mağfiret etsin.

أَمِينٌ بِجَاهِ النَّبِيِّ الْأَمِينِ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

Sen gidince şiir meclisinde heyecan kalmadı

Edebiyat alemi bugün bile üzgündür

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

Peygamberin Huzuruna Çıkması

Rivayete göre, Hicri 1340 yılının Seferul Muzaffer ayının 25'inde Beytül Mukaddes'te Suriyeli bir Alim رحمه الله تعالى عليه rüyasında kendisini Peygamber صَلَّى الله تعالى عليه وآله وسلم in huzurunda gördü. Sahabe-i Kiram عَلَيْهِمُ الرِّضْوَان da oradaydılar. Fakat ortamda bir sessizlik vardı. Sanki birisinin teşrif etmesini bekliyorlardı. Suriyeli Alim رحمه الله تعالى عليه Peygamber صَلَّى الله تعالى عليه وآله وسلم in huzurunda: “Ya Resulullah صَلَّى الله تعالى عليه وآله وسلم Anam babam sana feda olsun. Kimi bekliyorsunuz?” diye sordu. Alemlerin Efendisi صَلَّى الله تعالى عليه وآله وسلم: “Ahmed Rıza'nın teşriflerini bekliyoruz” buyurdu. Suriyeli Alim رحمه الله تعالى عليه Ya Resulullah! Ahmed Rıza kimdir?” diye sorunca da: “Hindistan'ın Bareilly şehrinden” buyurdu. O Suriyeli Alim رحمه الله تعالى عليه uyandıktan sonra Mevlana Ahmed Rıza رحمه الله تعالى عليه i bulmak için Hindistan'ın yolunu tuttu. Bareilly'e varınca bu Peygamber aşığının işte o gün yani

Hicri 1340 yılının Seferul Muzaffer ayının 25'inde rahmete ulaştığını öğrendi. O gün, rüyasında Resulullah Efendimiz ﷺ in: “Ahmed Rıza'nın teşriflerini bekliyoruz” buyurduğu gündü. (*Savanih İmam Ahmed Rıza S. 391*)

Allah ﷻ nin rahmeti onun üzerine olsun. Onun hatırına bizlere de mağfiret etsin.

أَمِينَ بِجَاهِ النَّبِيِّ الْأَمِينِ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

Ya İlahi! Rıza, gaflet uykusundan uyandıığında

Mustafa'nın aşkıyla mücehhez olsun

(Hadaik-i Bahşîş Şerif)

أَمِينَ بِجَاهِ النَّبِيِّ الْأَمِينِ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

Sag-e-Ghaus-o-Raza:

Muhammad Ilyas Qadiri Razavi عَفِيَ عَنْهُ

25 Safar-ul-Muzaffar, 1393 AH (March 31, 1973)

İYİ BİR KUL OLMAK İÇİN TAVSİYE

Her Perşembe, akşam namazından sonra Davet-i İslami'nin gelenekselleşen haftalık toplantılarına teşrif ederek Allah عَزَّوَجَلَّ rızası için iyi niyetle sabahlayınız. Sünneti yerine getirmek ve yaşatmak adına Cemaatin **Madani Kafilesine** katılarak, Resulullah sevdalıları ile birlikte her ay üç gün boyunca tebliğ yolculuğuna iştirak ediniz. Her gün **"Fikr-e Medine"** vasıtasıyla Cemaatin **Madani İn'amat** (Madani Ödüller) risalelerindeki ilgili bölümü doldurarak her Madani ayının ilk gününde bölgenizdeki sorumlu İslam kardeşine iletmeyi adet ediniz.

Madani Hedefim: "Kendimi ve yeryüzündeki tüm insanları doğru yola sevk etmektir". اِنْ شَاءَ اللّٰهُ عَزَّوَجَلَّ nefis terbiyemiz için sünneti (Madani İn'amat) hayatımıza uygulamak ve tüm insanların ıslahı için **"Madani Kafileleri"** ne yönlendirmektir. اِنْ شَاءَ اللّٰهُ عَزَّوَجَلَّ

www.dawateislami.net

MC 1286

Alami Madani Markaz, Faizan-e-Madinah, Mahallah Saudagaran
Purani Sabzi Mandi, Bab-ul-Madinah, Karachi, Pakistan
UAN: +92 21 111 25 26 92 | Ext: 7213

Web: www.dawateislami.net | E-mail: translation@dawateislami.net